

Công viên Hồ Ba Mẫu

CÔNG TÁC QUẢN LÝ KIẾN TRÚC CẢNH QUAN TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN ĐỒNG ĐA VỚI SỰ THAM GIA CỦA CỘNG ĐỒNG

THS. KTS. HÀ ANHTUẤN | UBND QUẬN ĐỒNG ĐA

ĐẶT VẤN ĐỀ

Đồng Đa là quận trung tâm có diện tích tự nhiên 9,98km², dân số xấp xỉ 42 vạn người. Quận là đơn vị hành chính loại I, có 21 đơn vị hành chính cấp phường trực thuộc (17 phường loại I và 04 phường loại II). Trên địa bàn Quận có trên 12.000 cơ quan, doanh nghiệp; 68 trường học công lập (trong đó mầm non 27, tiểu học 19, trung học cơ sở 16, trung học phổ thông 6); 20 trường cao đẳng, đại học; 18 bệnh viện của Trung ương, Thành phố; 22 đơn vị quân đội; 111 trung tâm thương mại, siêu thị vừa và nhỏ; 54 nhà cao tầng; 18 khu tập thể, chung cư cũ với hơn 500 nhà tập thể được xây dựng từ giai đoạn những năm 1960-1980; 02 nhà thờ (Thái Hà, Hàng Bột); 76 di tích lịch sử văn hóa được xếp hạng; 73 tuyến phố với chiều dài 56 km, đa phần là các tuyến phố có mặt cắt đường nhỏ hẹp, nhiều ngõ ngách với tổng chiều dài 163km. Diện tích đất giao thông hiện nay đạt khoảng 9% trên tổng diện tích đất tự nhiên

của Quận (theo Quy chuẩn thiết kế đô thị cần đạt từ 20-25%).

Thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố và Quận nhiệm kỳ 2020-2025, Chương trình số 03-CTr/TU của Thành ủy về "Chỉnh trang đô thị, phát triển đô thị và kinh tế đô thị thành phố Hà Nội giai đoạn 2021-2025", Kế hoạch số 202/KH-UBND ngày 01/9/2021 của UBND Thành phố, Kế hoạch số 02-KH/BCĐ ngày 10/02/2022 của Ban chỉ đạo Chương trình số 03-CTr/TU của Thành ủy, Chương trình số 05 ngày 30/11/2020 của Quận ủy, Kế hoạch số 40-KH/QU ngày 10/5/2021 của Quận ủy, Kế hoạch số 294/KH-UBND ngày 11/10/2021 của UBND Quận về phát triển đô thị, xây dựng đô thị xanh - văn minh - hiện đại, trong đó đã đặt ra các chỉ tiêu trồng mới cây xanh, cải tạo, nâng cấp và xây dựng mới các công viên, vườn hoa.

Trên địa bàn Quận có 76 sân chơi, 15 vườn hoa, công viên; ngoài các công viên lớn: công viên Hồ Ba Mẫu, công viên Gò Đống

Đa, các công viên, vườn hoa, sân chơi còn lại chủ yếu nằm xen kẽ trong các khu dân cư, giữa các nhà tập thể. Tuy có dân số cao, nhưng diện tích che phủ cây xanh trên địa bàn chỉ chiếm khoảng 4% diện tích tự nhiên của Quận, chưa đảm bảo theo định hướng của Quy hoạch phân khu đô thị H1-3, tỷ lệ 1/2000 và Quy chuẩn kỹ thuật về quy hoạch, kiến trúc tại khu vực các quận Ba Đình, Hoàn Kiếm, Đống Đa, Hai Bà Trưng. Trải qua thời gian dài do các khu dân cư tự quản lý, không có quy chế, quy định quản lý, phân công trách nhiệm cụ thể, phần lớn các khu sân chơi, vườn hoa nhỏ lẻ đều đã bị chiếm dụng, sử dụng vào mục đích kinh doanh, buôn bán hoặc các hộ gia đình coi nới, chiếm dụng làm không gian sử dụng riêng gây ảnh hưởng đến cảnh quan tổng thể, mất vệ sinh, mỹ quan đô thị.

VAI TRÒ CỦA CỘNG ĐỒNG TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ KIẾN TRÚC CẢNH QUAN TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN ĐỒNG ĐA

Căn cứ Nghị quyết số 21/2022/NQ-HĐND

Cây xanh trên tuyến đường Vành đai 1

ngày 12/9/2022 của Hội đồng nhân dân thành phố; Quyết định số 49/2022/QĐ-UBND ngày 30/12/2022 của UBND Thành phố về việc phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực kinh tế - xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội, các khu vực công viên, vườn hoa, thảm cỏ trên địa bàn Quận đã được UBND Thành phố phân cấp UBND Quận quản lý, duy trì, chăm sóc, cắt tỉa, bổ sung, thay thế cây xanh tại các khu vực trên. Điều này đặt ra yêu cầu về đầu tư phát triển cũng như quản lý các sân chơi, vườn hoa, công viên đảm bảo hoạt động đúng mục đích, hiệu quả, thiết thực với đời sống nhân dân. Đến năm 2024, HĐND-UBND Quận đã tổ chức đầu tư cải tạo, nâng cấp và xây mới đối với 76 sân chơi, cải tạo, nâng cấp, duy tu 15 vườn hoa, công viên trên địa bàn 21 phường, tổng mức đầu tư 90,35 tỷ đồng.

Các dự án đầu tư cải tạo, chỉnh trang, nâng cấp các công viên, sân chơi, vườn hoa đã được nhân dân đồng tình ủng hộ, phát huy được hiệu quả, đáp ứng nhu cầu luyện tập thể thao, vui chơi giải trí của các nhóm người theo lứa tuổi: người cao tuổi, trung niên, thanh thiếu niên, trẻ em. Tuy nhiên công tác quản lý sau đầu tư còn một số bất cập: do không có lực lượng bảo vệ chuyên trách, ý thức của một số bộ phận người dân còn chưa cao nên xảy ra tình trạng chiếm dụng, kinh doanh buôn bán,

trông giữ phương tiện sai phép tại một số sân chơi; các chế tài xử phạt về vệ sinh môi trường, lấn chiếm vẫn còn chưa cao, chưa đủ tính răn đe.

Xuất phát từ tình hình thực tiễn và nhu cầu thiết thực của người dân, các cấp ủy Đảng từ Quận đến Phường đã tập trung chỉ đạo, quyết liệt vào cuộc triển khai đồng bộ các giải pháp kết hợp giữa công tác thanh tra, kiểm tra của các đoàn kiểm tra liên ngành với công tác tuyên truyền, vận động nhân dân, các cá nhân, tổ chức tự nguyện chấp hành, chung tay xây dựng và gìn giữ những kết quả đạt được, UBND các phường đã xây dựng các nội quy, quy chế quản lý sân chơi, vườn hoa, các chế tài, quy định quản lý và công khai tại các khu vực sân chơi, vườn hoa này. Đồng thời phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Phụ nữ, Cựu chiến binh xây dựng quản lý các đoạn đường, tuyến phố, công viên, vườn hoa, sân chơi, khu vực công cộng “sáng - xanh - sạch - đẹp”, khu dân cư nở hoa, cùng chung tay chăm sóc bảo vệ cây xanh. Phát huy vai trò tự quản, trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình sống và làm việc tại gần các vườn hoa, công viên cùng bảo vệ, chăm sóc cây xanh. Kịp thời thông tin

với chính quyền về các hành vi vi phạm, tích cực biểu dương, khen thưởng những việc làm tốt, gương mẫu của các cá nhân.

KẾT LUẬN

Qua một vài tiếp cận cụ thể trên, các sân chơi, vườn hoa thực tế đã chứng minh được tiềm năng giúp nâng cao đời sống của người dân địa phương, xây dựng bộ mặt đô thị văn minh, hiện đại, “sáng - xanh - sạch - đẹp” cũng như mở rộng kết nối cộng đồng trong lối sống đô thị hiện đại gắn liền với gìn giữ, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống.

Từ những kinh nghiệm thực tế đúc kết, cho thấy cốt lõi là công tác quản lý và tự quản, phân công trách nhiệm cụ thể sẽ là tiền đề tốt để phát huy những giá trị vốn có, gìn giữ và sử dụng hiệu quả những không gian chung trong đô thị đông dân cư, tăng tính gắn kết cộng đồng cũng như tinh thần tự giác, tự nguyện chung tay gìn giữ, xây dựng nếp sống văn minh, hiện đại, tăng tính tự giác và đoàn kết của cộng đồng. Thời gian tới cần tiếp tục cụ thể hóa các thiết chế văn hóa, quy định quản lý của các cộng đồng dân cư để từ đó phát triển thêm việc tận dụng các sân chơi, vườn hoa vào các sinh hoạt văn hóa, văn nghệ, hoạt động chung của cộng đồng dân cư./.